

**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2003/10/EF
af 6. februar 2003**

**om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes eksponering
for risici på grund af fysiske agenser (støj)**

(17. særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE
UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske
Fællesskab, særlig artikel 137, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾, fremsat efter
høring af Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og
Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale
Udvalg, ⁽²⁾

efter høring af Regionsudvalget,

efter proceduren i traktatens artikel 251 ⁽³⁾ på grundlag af
Forligsudvalgets fælles udkast af 8. november 2002, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I henhold til traktaten kan Rådet ved udstedelse af direk-
tiver vedtage minimumsforskrifter med henblik på at
forbedre især arbejdsmiljøet for at sikre et højere niveau
for beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed.
Det skal i disse direktiver undgås, at der pålægges admi-
nistrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at
de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellem-
store virksomheder.

(2) I overensstemmelse med traktaten hindrer dette direktiv
ikke medlemsstaterne i at opretholde eller indføre stren-
gere beskyttelsesforanstaltninger. Gennemførelsen af
dette direktiv kan ikke berettige til tilbageskridt i forhold
til de nuværende forhold i de enkelte medlemsstater.

(3) I Rådets direktiv 86/188/EØF af 12. maj 1986 om
beskyttelse af arbejdstagere mod risici ved at være udsat
for støj under arbejdet ⁽⁴⁾ fastsættes det, at Rådet på
forslag af Kommissionen og med henblik på at begrænse
de risici, direktivet omhandler, kan tage det op til fornyet
behandling, navnlig under hensyntagen til den videnska-
belige og teknologiske udvikling.

⁽¹⁾ EFT C 77 af 18.3.1993, s. 12 og EFT C 230 af 19.8.1994, s. 3.

⁽²⁾ EFT C 249 af 13.9.1993, s. 28.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 20.4.1994 (EFT C 128 af
9.5.1994, s. 146), bekræftet den 16.9.1999 (EFT C 54 af 25.2.2000,
s. 75), Rådets fælles holdning af 29.10.2001 (EFT C 45 E af
19.2.2002, s. 41) og Europa-Parlamentets afgørelse af 13.3.2002
(endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽⁴⁾ EFT L 137 af 24.5.1986, s. 28. Ændret ved direktiv 98/24/EF (EFT
L 131 af 5.5.1998, s. 11).

(4) I henhold til Kommissionens meddelelse om dens
program vedrørende sikkerhed, hygiejne og sundhed på
arbejdspladsen ⁽⁵⁾ gives der mulighed for at vedtage
foranstaltninger til fremme af sikkerheden på arbejds-
pladsen, navnlig med henblik på at udvide anvendelses-
området for direktiv 86/188/EØF, og på ny at evaluere
tærskelværdierne. Rådet tog dette til efterretning i sin
resolution af 21. december 1987 om sikkerhed, hygiejne
og sundhed på arbejdspladsen ⁽⁶⁾.

(5) I henhold til Kommissionens meddelelse om dens hand-
lingsprogram om gennemførelsen af fællesskabspagten
om de grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale
rettigheder bør der indføres minimumsforskrifter for
sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes
eksponering for risici på grund af fysiske agenser. I
september 1990 vedtog Europa-Parlamentet en beslut-
ning om dette handlingsprogram ⁽⁷⁾, hvori det blandt
andet opfordrede Kommissionen til at udarbejde et
særdirektiv om de risici, der er forbundet med støj og
vibrationer samt alle andre fysiske agenser på arbejds-
pladsen.

(6) Som et første skridt vedtog Europa-Parlamentet og Rådet
den 25. juni 2002 direktiv 2002/44/EF om minimums-
forskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med
arbejdstagernes eksponering for risici på grund af fysiske
agenser (vibrationer) (16. særdirektiv i henhold til artikel
16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) ⁽⁸⁾.

(7) Som et næste skridt anses det for hensigtsmæssigt at
indføre foranstaltninger til beskyttelse af arbejdstagerne
mod de risici, der er forbundet med støj, på grund af
disses virkninger på arbejdstagernes sundhed og
sikkerhed, især risikoen for høreskader. Disse foranstalt-
ninger skal ikke blot sikre den enkelte arbejdstagers
sundhed og sikkerhed, men ligeledes bidrage til fastlæg-
gelse af et minimumsbeskyttelsesniveau for alle arbejds-
tagere i Fællesskabet, således at en eventuel konkurrence-
forvriddning undgås.

(8) Den videnskabelige viden, der for tiden står til rådighed
om virkningerne for sundheden og sikkerheden af eksponering
for støj, giver ikke mulighed for at fastsætte
præcise belastningsniveauer, der dækker alle risici for
sundheden og sikkerheden, især for så vidt angår andre
virkninger af støj end høreskader.

⁽⁵⁾ EFT C 28 af 3.2.1988, s. 3.

⁽⁶⁾ EFT C 28 af 3.2.1988, s. 1.

⁽⁷⁾ EFT C 260 af 15.10.1990, s. 167.

⁽⁸⁾ EFT L 177 af 6.7.2002, s. 13.

- (9) Et system til beskyttelse mod støj bør uden unødige detaljer begrænses til en fastsættelse af de mål, der skal nås, de principper, der skal overholdes, og de grundlæggende værdier, der skal anvendes for at gøre det muligt for medlemsstaterne at gennemføre minimumsfor skrifterne på en ensartet måde.
- (10) En nedsættelse af støjeksponeringen gennemføres mest effektivt gennem iværksættelse af forebyggende foranstaltninger allerede ved planlægningen af arbejdsstederne og arbejdspladserne samt gennem valget af udstyr, fremgangsmåde og arbejdsmetoder, således at risiciene fortrinsvis nedsættes ved kilden. Bestemmelser om udstyr og arbejdsmetoder bidrager således til beskyttelsen af de arbejdstagere, der anvender dem. I henhold til de generelle forebyggelsesprincipper i artikel 6, stk. 2, i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet⁽¹⁾ har foranstaltninger til kollektiv beskyttelse højere prioritet end foranstaltninger til individuel beskyttelse.
- (11) Koden om støjniveauer om bord på skibe i IMO's resolution A 468 (12) fastsætter retningslinjer for nedbringelse af støj ved kilden om bord på skibe. Medlemsstaterne bør have mulighed for at fastsætte en overgangsperiode for så vidt angår besætningen om bord på søgående skibe.
- (12) For at vurdere arbejdstagernes eksponering for støj korrekt er det hensigtsmæssigt at anvende en objektiv målemetode, og der henvises således til den almindeligt anerkendte standard ISO 1999:1990. De vurderede eller objektivt målte værdier bør være bestemmende for udløsning af de foranstaltninger, der er fastsat for de nedre og øvre eksponeringsaktionsniveauer. Eksponeringsgrænseværdier er nødvendige for at undgå, at arbejdstagerne påføres uoprettelige høreskader; den støj, der når øret, bør holdes under eksponeringsgrænseværdierne.
- (13) De særlige karakteristika ved musik- og underholdningsbrancherne nødvendiggør praktiske retningslinjer for at sikre effektiv anvendelse af de bestemmelser, som er fastsat i dette direktiv. Medlemsstaterne bør have ret til en overgangsperiode til at udforme en adfærdskodeks med praktiske retningslinjer, der ville hjælpe arbejdsgivere og arbejdsgivere i disse brancher til at opnå de beskyttelsesniveauer, som er fastsat i dette direktiv.
- (14) Arbejdsgiverne bør tilpasse sig den tekniske udvikling og den videnskabelige viden for så vidt angår risici i forbindelse med eksponering for støj med henblik på at forbedre beskyttelsen af arbejdstagernes sundhed og sikkerhed.
- (15) Dette direktiv er et særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF. Nævnte direktiv finder anvendelse på spørgsmål vedrørende arbejdstagernes eksponering for støj, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv.
- (16) Nærværende direktiv er et konkret led i gennemførelsen af den sociale dimension inden for det indre marked.
- (17) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelsen af dette direktiv vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen⁽²⁾ —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

DEL I

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 1

Formål og anvendelsesområde

1. Dette direktiv, som er det 17. særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF, indeholder minimumskrav til beskyttelse af arbejdstagerne mod sådanne risici for deres sundhed og sikkerhed, der opstår eller kan opstå som følge af eksponering for støj, og især risikoen for høreskader.
2. Kravene i dette direktiv gælder for aktiviteter, hvor arbejdstagerne eksponeres eller kan blive eksponeret for risici ved støj i forbindelse med arbejdet.
3. Direktiv 89/391/EØF finder anvendelse på hele det i stk. 1 nævnte område, medmindre nærværende direktiv indeholder strengere og/eller mere specifikke bestemmelser.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv defineres de fysiske parametre, der anvendes som risikoindikatorer, således:

- a) »Maksimalt lydtryk (P_{max})«: maksimumsværdi af det »C«-frekvensvægtede øjeblikkelige lydtryk.

⁽¹⁾ EFT L 183 af 29.6.1989, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

- b) »Daglig støjbelastning ($L_{EX,sh}$) (dB(A) re. 20 μ Pa): tidsvægtet gennemsnit af støjniveauerne for en arbejdsdag på nominelt otte timer som defineret ved international standard ISO 1999:1990, punkt 3.6. Dette omfatter al støj i forbindelse med arbejdet, også impulsstøj.
- c) »Ugentlig støjbelastning ($L_{EX,sh}$): tidsvægtet gennemsnit af de daglige støjbelastninger for en nominel uge på fem arbejdsdage à otte timer som defineret ved international standard ISO 1999:1990, punkt 3.6 (note 2).

Artikel 3

Eksponeringsgrænseværdier og eksponeringsaktionsværdier

1. I dette direktiv fastsættes eksponeringsgrænseværdierne og eksponeringsaktionsværdierne for den daglige støjbelastning og det maksimale lydtryk til:

- a) eksponeringsgrænseværdier: hhv. $L_{EX,sh} = 87$ dB(A) og $P_{max} = 200$ Pa ⁽¹⁾.
- b) øvre eksponeringsaktionsværdier: hhv. $L_{EX,sh} = 85$ dB(A) og $P_{max} = 140$ Pa ⁽²⁾.
- c) nedre eksponeringsaktionsværdier: hhv. $L_{EX,sh} = 80$ dB(A) og $P_{max} = 112$ Pa ⁽³⁾.

2. Ved anvendelsen af eksponeringsgrænseværdierne tages der ved fastsættelsen af arbejdstagerens effektive støjeksponering hensyn til nedsættelsen heraf som følge af arbejdstagerens brug af personlige hørevern. Der tages ikke hensyn til virkningen af eventuelle hørevern i forbindelse med eksponeringsaktionsværdierne.

3. Under behørigt begrundede omstændigheder kan medlemsstaterne for så vidt angår aktiviteter, hvor den daglige støjeksponering varierer mærkbart fra arbejdsdag til arbejdsdag, med henblik på anvendelsen af eksponeringsgrænseværdierne og eksponeringsaktionsværdierne lægge den ugentlige støjbelastning til grund for vurderingen af arbejdstagerens eksponering for støj i stedet for det daglige støjeksponeringsniveau, på betingelse af:

- a) at den ugentlige støjbelastning, som det fremgår af en passende overvågning, ikke overstiger eksponeringsgrænseværdien 87 dB(A), og
- b) at der træffes passende foranstaltninger til at begrænse risikoen ved disse aktiviteter til et minimum.

DEL II

ARBEJDSGIVERNES FORPLIGTELSE

Artikel 4

Identificering og vurdering af risici

1. For at opfylde forpligtelserne i artikel 6, stk. 3, og artikel 9, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF, vurderer eller om nødvendigt måler arbejdsgiveren arbejdstagerens eksponering for støj.

⁽¹⁾ 140 dB© i relation til 20 μ Pa.

⁽²⁾ 137 dB© i relation til 20 μ Pa.

⁽³⁾ 135 dB© i relation til 20 μ Pa.

2. De metoder og det apparatur, der anvendes, skal være tilpasset de faktiske forhold, især på baggrund af karakteren af den støj, der skal måles, eksponeringens længde, faktorer i omgivelserne og måleapparaturets art.

Disse metoder og dette apparatur skal gøre det muligt at fastlægge de parametre, der er defineret i artikel 2, og at fastslå, om de i artikel 3 fastsatte værdier i et givet tilfælde er overskredet.

3. De anvendte metoder kan omfatte stikprøvekontrol, som skal være repræsentativ for en arbejdstagers personlige eksponering.

4. Den i stk. 1 omhandlede vurdering og måling planlægges omhyggeligt og gennemføres med passende mellemrum af den kompetente tjeneste, navnlig under hensyn til den i artikel 7 i direktiv 89/391/EØF krævede kompetente sagkundskab. Resultaterne af vurderingen og/eller målingen af eksponeringen for støj opbevares i en passende form, så de senere kan konsulteres.

5. Ved anvendelsen af denne artikel tages der ved vurderingen af måleresultaterne hensyn til unøjagtigheder i målingen efter almindelig måleteknisk praksis.

6. I overensstemmelse med artikel 6, stk. 3, i direktiv 89/391/EØF skal arbejdsgiveren være særlig opmærksom på følgende, når risikoen vurderes:

- a) eksponeringens styrke, type og varighed, herunder eksponering for impulsstøj
- b) eksponeringsgrænseværdierne og eksponeringsaktionsværdierne i artikel 3 i nærværende direktiv
- c) enhver effekt af sundheds- og sikkerhedsmæssig art på arbejdstagere, der eksponeres for særlig risiko
- d) så vidt det er teknisk muligt enhver effekt på arbejdstagerens sundhed og sikkerhed af interaktioner mellem støj og arbejdsrelaterede ototoksiske stoffer og mellem støj og vibrationer
- e) enhver indirekte effekt på arbejdstagerens sundhed og sikkerhed af interaktionen mellem støj og advarselssignaler eller andre lyde, der skal kunne høres for at reducere risikoen for ulykker
- f) oplysninger om støjemission fra fabrikkerne af arbejdsudstyr i henhold til de relevante EF-direktiver
- g) muligheden for at anvende alternativt arbejdsudstyr, som er udformet med henblik på at nedbringe støjemissionen
- h) eksponering for støj efter arbejdstidens ophør, der foregår på arbejdsgiverens ansvar

i) relevante oplysninger, der er indsamlet i forbindelse med helbredscontrollen, herunder offentliggjorte oplysninger, i det omfang det er muligt

j) eksistensen af høreværn med tilstrækkelig lyd-dæmpende effekt.

7. Arbejdsgiveren skal være i besiddelse af en risikovurdering i henhold til artikel 9, stk. 1, litra a), i direktiv 89/391/EØF og kunne angive, hvilke foranstaltninger der skal træffes i overensstemmelse med nærværende direktivs artikel 5, 6, 7 og 8. Risikovurderingen opbevares i en passende form efter national lovgivning og praksis. Risikovurderingen skal holdes ajour, især hvis der er sket væsentlige ændringer, der kunne gøre den uaktuel, eller hvis resultaterne af helbredscontrollen viser, at det er nødvendigt.

Artikel 5

Bestemmelser med sigte på at undgå eller begrænse eksponeringen

1. Under hensyn til den tekniske udvikling og de foranstaltninger, der kan anvendes for at reducere risikoen ved kilden, skal de risici, der er en følge af eksponeringen for støj, elimineres ved kilden eller begrænses til et minimum.

En begrænsning af disse risici foretages på grundlag af de generelle principper om forebyggelse i artikel 6, stk. 2, i direktiv 89/391/EØF, og der tages navnlig hensyn til:

- a) alternative arbejdsmetoder, der medfører lavere eksponering for støj
- b) valg af passende arbejdsudstyr med det lavest mulige støjniiveau under hensyn til det arbejde, der skal udføres, herunder muligheden for at stille arbejdsudstyr til rådighed for arbejdstagerne i henhold til EF-bestemmelser, der tager sigte på eller har den virkning at begrænse eksponeringen for støj
- c) arbejdsstedernes og arbejdspladsernes udformning og indretning
- d) relevant information til og træning af arbejdstagerne med hensyn til korrekt anvendelse af arbejdsudstyret således at deres eksponering for støj reduceres til et minimum
- e) teknisk støjreduktion:
  - i) reduktion af luftbåren støj, f.eks. ved hjælp af afskærmninger, indeslutninger og afdækninger med lydabsorbende materiale
  - ii) reduktion af strukturbåret støj, f.eks. ved hjælp af støj-dæmpning eller isolering
- f) passende programmer for vedligeholdelse af arbejdsudstyr, arbejdssteder og arbejdspladssystemer
- g) støjreduktion ved arbejdstilrettelæggelsen:
  - i) begrænsning af eksponeringens varighed og omfang

ii) passende arbejdsplaner med tilstrækkelige pauser.

2. Hvis de øvre eksponeringsaktionsværdier overskrides, skal arbejdsgiveren på grundlag af risikovurderingen i henhold til artikel 4 fastlægge og gennemføre et program med tekniske og/eller organisatoriske foranstaltninger, som tager sigte på at begrænse eksponeringen for støj, idet der navnlig tages hensyn til de i stk. 1 omhandlede foranstaltninger.

3. På grundlag af risikovurderingen i henhold til artikel 4 markeres arbejdssteder, hvor arbejdstagere vil kunne blive eksponeret for støj, der overskrider de øvre eksponeringsaktionsværdier, med passende skilte. De pågældende områder skal også afgrænses og adgangen til dem begrænses, når dette er teknisk muligt, og eksponeringsrisikoen gør dette berettiget.

4. Hvis en arbejdstager på grund af aktivitetens art har adgang til at benytte hvilefaciliteter under arbejdsgiverens ansvar, skal støjen i disse faciliteter reduceres til et niveau, der er foreneligt med deres formål og betingelserne for deres anvendelse.

5. I henhold til artikel 15 i direktiv 89/391/EØF tilpasser arbejdsgiveren de i nærværende artikel nævnte foranstaltninger efter de behov, som arbejdstagere, der tilhører særligt følsomme risikogrupper, har.

Artikel 6

Personlige værnemidler

1. Hvis de risici, der er en følge af eksponeringen for støj, ikke kan forebygges med andre midler, skal der stilles passende, korrekt tilpassede personlige høreværn til rådighed for arbejdstagerne, som skal bruge dem i overensstemmelse med Rådets direktiv 89/656/EØF af 30. november 1989 om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af personlige værnemidler under arbejdet (tredje særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF)⁽¹⁾ og artikel 13, stk. 2, i direktiv 89/391/EØF og på følgende betingelser:

- a) hvis støjeksponeringen overskrider de nedre eksponeringsaktionsværdier, skal arbejdsgiveren stille personlige høreværn til rådighed for arbejdstagerne
- b) hvis støjeksponeringen er lig med eller overskrider de øvre eksponeringsaktionsværdier, skal der anvendes personlige høreværn
- c) de personlige høreværn skal vælges således, at de fjerner risikoen for høreskader eller begrænser risikoen herfor til et minimum.

2. Arbejdsgiveren gør sit yderste for at sikre anvendelsen af høreværn og har ansvaret for, at effektiviteten af de foranstaltninger, der træffes i henhold til denne artikel, kontrolleres.

⁽¹⁾ EFT L 393 af 30.12.1989, s. 18.

Artikel 7

Begrænsning af eksponering for støj

1. Arbejdstagerens eksponering for støj, jf. artikel 3, stk. 2, må under ingen omstændigheder overskride eksponeringsgrænseværdierne.
2. Hvis der, på trods af de foranstaltninger, der er truffet til gennemførelse af dette direktiv, konstateres eksponeringer over grænseværdierne, skal arbejdsgiveren:
  - a) øjeblikkeligt tage skridt til at bringe eksponeringen ned under eksponeringsgrænseværdierne,
  - b) fastslå årsagerne til, at der er sket en overeksponering, og
  - c) tilpasse beskyttelses- og forebyggelsesforanstaltningerne for at undgå, at grænseværdierne overskrides igen.

Artikel 8

Underretning og undervisning af arbejdstagerne

Med forbehold af artikel 10 og 12 i direktiv 89/391/EØF sørger arbejdsgiveren for, at arbejdstagere, der på arbejdsstedet eksponeres for støj på højde med eller over de nedre eksponeringsaktionsværdier, og/eller disses repræsentanter får underretning og undervisning i relation til risici, der er forbundet med eksponering for støj, navnlig vedrørende

- a) karakteren af sådanne risici
- b) de foranstaltninger, der træffes i henhold til dette direktiv for at fjerne risikoen for støj eller begrænse den til et minimum, herunder de omstændigheder, hvorunder foranstaltningerne finder anvendelse
- c) eksponeringsaktionsværdierne og eksponeringsgrænseværdierne i artikel 3 i nærværende direktiv
- d) resultatet af de vurderinger og målinger af støj, der foretages i henhold til artikel 4 i nærværende direktiv, samt en forklaring af deres betydning og de potentielle risici
- e) korrekt brug af hørevern
- f) hvorfor og hvordan tegn på høreskader skal opdages og anmeldes
- g) hvornår arbejdstagerne har ret til helbreds kontrol og formålet med helbreds kontrol, jf. artikel 10 i dette direktiv
- h) sikker arbejdspraksis, der kan begrænse eksponeringen for støj mest muligt.

Artikel 9

Høring og inddragelse af arbejdstagerne

Arbejdstagerne og/eller disses repræsentanter høres i henhold til artikel 11 i direktiv 89/391/EØF om og deltager i afgørelsen af de spørgsmål, der er omfattet af nærværende direktiv, navnlig:

- den i artikel 4 omhandlede vurdering af risici og angivelse af, hvilke foranstaltninger, der skal træffes
- de i artikel 5 omhandlede foranstaltninger med sigte på at fjerne eller begrænse risici ved støjeksponering
- den i artikel 6, stk. 1, litra c), omhandlede mulighed for personlige hørevern.

DEL III

FORSKELLIGE BESTEMMELSER

Artikel 10

Helbreds kontrol

1. Medlemsstaterne træffer foranstaltninger med henblik på iværksættelse af relevant helbreds kontrol af arbejdstagere, når resultaterne af de i artikel 4, stk. 1, omhandlede vurderinger og målinger viser, at der er risiko for de pågældendes helbred, jf. dog artikel 14 i direktiv 89/391/EØF. Disse foranstaltninger, herunder kravene til helbreds journaler og adgangen hertil, indføres i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.

2. En arbejdstager, som eksponeres for støj, der overskrider de øvre eksponeringsaktionsværdier, har ret til at få undersøgt sin hørelse af en læge eller en anden kvalificeret person under en læges ansvar og i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis. Der gives ligeledes adgang til præventive audiometriske undersøgelser for arbejdstagere, som eksponeres for støj, der overskrider de nedre eksponeringsaktionsværdier, særlig når de vurderinger og målinger, der omtales i artikel 4, stk. 1, indikerer en risiko for sundheden.

Formålet med disse undersøgelser er at bevare hørelsen ved tidligt at kunne diagnosticere eventuel nedsat hørelse på grund af støj.

3. Medlemsstaterne indfører ordninger, der skal sikre, at der udarbejdes helbreds journaler for alle arbejdstagere, der underkastes kontrol i henhold til stk. 1 og 2, og at disse holdes ajour. Helbreds journalerne skal indeholde et sammendrag af resultaterne af den helbreds kontrol, der er foretaget. De opbevares i en passende form, så de kan konsulteres senere, og under hensyn til beskyttelseskravene til personlige helbredsoplysninger.

Den kompetente myndighed skal efter anmodning have tilsendt kopier af journalerne. Den enkelte arbejdstager skal efter anmodning have adgang til sin personlige helbredsjournal.

4. Hvis det ved en kontrol af hørelsen konstateres, at en arbejdstager har en identificerbar høreskade, vurderer en læge eller — hvis lægen finder det nødvendigt — en specialist, om det er sandsynligt, at skaden skyldes eksponering for støj under arbejdet. Hvis dette er tilfældet:

- a) skal lægen eller en anden kvalificeret person underrette arbejdstageren om det resultat, der vedrører denne personligt
- b) skal arbejdsgiveren
  - i) revidere den risikovurdering, der er foretaget i henhold til artikel 4
  - ii) revidere de foranstaltninger, der skal fjerne eller begrænse risikoen i henhold til artikel 5 og artikel 6
  - iii) tage hensyn til rådene fra arbejdsmedicineren eller den tilsvarende sagkyndige eller en anden kvalificeret person eller den kompetente myndighed, når han gennemfører foranstaltninger til at fjerne eller begrænse risikoen i henhold til artikel 5 og 6, f.eks. ved at sætte arbejdstageren til andet arbejde, hvor der ikke er risiko for yderligere eksponering, og
  - iv) sørge for systematisk helbreds kontrol og på ny kontrollere andre arbejdstagers helbredstilstand, hvis de har været udsat for samme eksponering.

Artikel 11

Dispensationer

1. I undtagelsessituationer, hvor fuld og korrekt brug af personlige høreværn på grund af arbejdets art vil kunne indebære større risiko for sundhed eller sikkerhed, end hvis de ikke bruges, kan medlemsstaterne tillade dispensationer fra bestemmelserne i artikel 6, stk. 1, litra a) og b), og artikel 7.

2. Medlemsstaterne giver de i stk. 1 omhandlede dispensationer efter høring af arbejdsmarkedets parter og i givet fald, af de kompetente sundhedsmyndigheder i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis. Sådanne dispensationer skal ledsages af vilkår, der under hensyntagen til de særlige omstændigheder sikrer, at den dermed forbundne risiko nedbringes til et minimum, og at der indføres skærpet helbreds kontrol af de berørte arbejdstagere. Sådanne dispensationer tages op til fornyet overvejelse hvert fjerde år og ophæves, så snart årsagerne til indførelsen heraf bortfalder.

3. Medlemsstaterne sender hvert fjerde år Kommissionen en liste over de i stk. 1 omhandlede dispensationer, idet de angiver de præcise årsager og omstændigheder, som har fået dem til at give disse dispensationer.

Artikel 12

Tekniske ændringer

Ændringer af rent teknisk art vedtages efter forskriftsproceduren i artikel 13, stk. 2, og i overensstemmelse med

- a) vedtagelsen af direktiver om teknisk harmonisering og standardisering vedrørende produktudvikling, konstruktion, fremstilling eller indretning af arbejdsudstyr og/eller arbejdssteder
- b) den tekniske udvikling, ændringer i de mest relevante harmoniserede europæiske standarder eller specifikationer og nye resultater vedrørende støj.

Artikel 13

Udvalg

1. Kommissionen bistås af det udvalg, der er nævnt i artikel 17 i direktiv 89/391/EØF.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 og 7 i afgørelse 1999/468/EF jf. dennes artikel 8.

Perioden i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til tre måneder.

3. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.

Artikel 14

Adfærdskodeks

I forbindelse med anvendelsen af dette direktiv udarbejder medlemsstaterne i samråd med arbejdsmarkedets parter, i overensstemmelse med national lovgivning og praksis, en adfærdskodeks med praktiske retningslinjer for at hjælpe arbejdstagere og arbejdsgivere i musik- og fritidssektorerne med at opfylde deres retlige forpligtelser således som fastsat i dette direktiv.

Artikel 15

Ophævelse

Direktiv 86/188/EØF ophæves med virkning fra den dato, der er angivet i artikel 17, stk. 1.

DEL IV

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER*Artikel 16***Rapporter**

Medlemsstaterne forelægger hvert femte år Kommissionen en rapport om den praktiske gennemførelse af dette direktiv med anførelse af de synspunkter, som er blevet fremført af arbejdsmarkedets parter. Den skal indeholde en beskrivelse af bedste praksis med hensyn til at forebygge sundhedsskadelig støj og andre måder at tilrettelægge arbejdet på samt af, hvad medlemsstaterne har gjort for at formidle kendskabet til denne bedste praksis.

På grundlag af disse rapporter foretager Kommissionen en samlet evaluering af gennemførelsen af direktivet, herunder også på baggrund af forskning og videnskabelige oplysninger og under hensyn til blandt andet direktivets konsekvenser for musik- og underholdningsbrancherne. Kommissionen giver Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg samt Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen underretning herom og fremlægger om nødvendigt forslag til ændringer.

*Artikel 17***Gennemførelse**

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 15. februar 2006. De underretter straks Kommissionen herom.

Når medlemsstaterne vedtager disse bestemmelser, skal de indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

2. For at tage hensyn til særlige forhold kan medlemsstaterne om nødvendigt få en yderligere frist på fem år fra den 15. februar 2006, dvs. i alt otte år, til at iværksætte bestemmelserne i artikel 7 for så vidt angår besætningen om bord på søgænde skibe.

For at muliggøre udarbejdelse af en adfærdskodeks med praktiske retningslinjer for gennemførelsen af bestemmelserne i dette direktiv råder medlemsstaterne over en maksimal overgangsperiode på to år fra den 15. februar 2006, dvs. i alt fem år fra direktivets ikrafttrædelsesdato til at efterkomme dette direktiv med hensyn til musik- og underholdningsbrancherne, forudsat, at de beskyttelsesniveauer, som allerede er opnået i individuelle medlemsstater for personalet i disse brancher, opretholdes i denne periode.

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de allerede har udstedt eller udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

*Artikel 18***Ikrafttrædelse**

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

*Artikel 19***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 6. februar 2003.

På Europa-Parlamentets vegne

P. COX

Formand

På Rådets vegne

G. EFTHYMIU

Formand